

Etelä-Karjala ja Varsinais-Suomi aktiivisimpia omistajanvaihdosten edistämässä

Etelä-Karjalassa ja Varsinais-Suomessa omistajanvaihdospalvelut toimivat maakunnista parhaiten. Lisäksi omistajanvaihdospalvelut ovat viime vuosina kehittyneet koko maassa parempaan suuntaan. Sukupolvenvaihdosten ja yrityskauppojen edistäminen on kuitenkin edelleen liian projektiluontoista, mikä estää toiminnan pitkäjänteisen kehittämisen. Tiedot käyvät ilmi evaluoinnista, jonka teki Seinäjoen ammattikorkeakoulu valtakunnallisen Omistajanvaihdosfoorumin toimeksiannosta.

Evaluoinnin mukaan omistajanvaihdospalvelut ovat Suomessa aikaisempaa toimivampia. 65 prosenttia evaluointiin osallistuneista omistajanvaihdosasiantuntijoista arvioi palveluiden kehittyneen hyvään suuntaan ja vain 5 prosenttia huonompaan suuntaan edellisen viiden vuoden aikana.

Etelä-Karjala ja Varsinais-Suomi saivat evaluoinnissa täydet 6 pistettä omistajanvaihdosten edistämisestä. Näissä maakunnissa on toimintasuunnitelma omistajanvaihdosten edistämiseksi ja niistä löytyy toiminnasta vastaava organisaatio, eri tahoja kokoava yhteistyöfoorumi ja matalan kynnyksen neuvontapiste yrittäjille. Lisäksi yrittäjille suunnattuja aktivointitoimenpiteitä tehdään säännöllisesti ja omistajanvaihdospalvelut ovat kehittyneet myönteisesti viime vuosina. Myös Etelä-Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa ja Satakunta pärjäsivät hyvin vertailussa ja jäivät vain niukasti kärkikaksikon taakse (5,5 pistettä).

Omistajanvaihdostyö pysyväksi toimintamuodoksi

Tutkimuksen toteuttamisesta vastannut **Juha Tall** Seinäjoen ammattikorkeakoulusta pitää tuloksia lupaavina, mutta tunnistaa omistajanvaihdosten edistämässä kehittämiskohteita.

- Määrätietoinen työ omistajanvaihdosten edistämiseksi on alkanut tuottaa hedelmää ja perusasiat omistajanvaihdosten edistämiseksi aluetasolla kyllä tiedetään. Ne eivät ole mitään rakettitiedettä. Osassa maakuntia omistajanvaihdosten edistäminen on jo otettu erinomaisesti haltuun, Tall sanoo.

Tallin mukaan haasteita kuitenkin riittää ja omistajanvaihdostyön resurssit pitäisi varmistaa niin, että siitä tulisi nykyistä pysyvämpää toimintaa.

- Omistajanvaihdosten edistämistyötä on tehty ja tehdään edelleen pääsääntöisesti erilaisten kehittämishankkeiden muodossa, hän jatkaa. - Evaluointimme perusteella toimintamallit ovat nyt kehittyneet niin, että pysyvän rahoituksen saaminen omistajanvaihdosfoorumille sekä yrittäjien alueellisille neuvontapalveluille ja herättelytoimille olisi perusteltua.

Suosituksia valtakunnan tason omistajanvaihdosten edistämiseen

Omistajanvaihdostyön edistämiseen tutkijat Juha Tall ja **Elina**

Varamäki suosittelevat valtakunnallisella tasolla muun muassa seuraavia toimenpiteitä:

- Omistajanvaihdosten rekisteröinti Tilastokeskuksessa.
- Valmennusohjelma omistajanvaihdosneuvojille.

- Omistajanvaihdoksissa myyjän verotus maksuperusteiseksi. Nykyisin myyjä verotetaan heti kaupanteon jälkeen, vaikka osa kauppasummasta tulisikin maksuun vasta vuosien päästä.
- Pienten yritysten osakkeiden hankintameno-olettamien nostaminen. Tämä vähentäisi myyjään kohdistuvaa verorasitusta ja kannustaisi yrittäjiä yrityksen myyntiin.
- Perintö- ja lahjaverotuksesta luopuminen.
- Finnveran takauksen osuuden nostaminen.
- Valtakunnallinen oman pääoman ehtoisia sijoituksia omistajanvaihdoksiin tekevän pääomarahaston perustaminen. Pankkien ja Finnveran vaatimukset oman pääoman määrän suhteen ovat viime vuosina tiukentuneet. Oman pääoman ehtoisilla sijoituksilla olisi merkittävä vipuvaikutus omistajanvaihdosten rahoituksessa.
- Omistajanvaihdosfoorumin toiminnan jatkaminen.

Tiedot perustuvat Omistajanvaihdosfoorumin tilaamaan ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun toteuttamaan omistajanvaihdospalvelujen valtakunnalliseen ja alueelliseen evaluointiin 2020. Tutkimukseen vastasi yhteensä lähes 250 omistajanvaihdosasiantuntijaa eri puolilta Suomea. Tutkimus kokonaisuudessaan on saatavilla osoitteessa <https://ov-foorumi.fi/info/tutkimukset/>.

Omistajanvaihdosfoorumeissa on mukana edustava joukko valtakunnallisia julkisia ja markkinaehtoisia toimijoita sekä yrittäjäjärjestöjä.

Lisätiedot:

Juha Tall, tutkija
Seinäjoen ammattikorkeakoulu
juha.tall@seamk.fi
050-4090004

Mika Haavisto, sihteeri
Omistajanvaihdosfoorumi
mika.haavisto@yrittajat.fi
050-5501993

Jari Huovinen, puheenjohtaja
Omistajanvaihdosfoorumi
jari.huovinen@ek.fi
040-8614582